

**בבית המשפט המחוזי
מרכז**

ת.א. 13-10-13883
בפני כב' השופט מרופ' גרוסקופף
קבוע למדים משפט ליום 14.7.2014

בעניין:

1. חוה איגרא ת.ז. 08504862
2. יצחק רוטו ת.ז. 050164409
כולם ע"י ב"כ עוה"ד אריאל שריג ו/או עטרה שינברגר
מרתי בן גוריון 31, בית א.פ.ק, רמת גן
טל': 03-3733733, פקסי': 03-6164469

חמבקים;

- נ ג ד -

1. **מז חברת דלק בע"מ**
ע"י ב"כ שרון לובצקי הס ו/או שחר חרון
משרד עו"ד נשיץ ברנדס אמיר ושות', משרד עורכי דין
מרחוב תובל 5, תל אביב
טל': 03-6235000; פקסי': 03-6164469
2. **דלק - חברת הדלק הישראלית בע"מ**
ע"י ב"כ עוה"ד ברוך שטיימן ו/או יואל מזור
ו/או אירנה דבינוביץ ו/או שי עומר ו/או יניב
אסתרין
מרתי גיבורי ישראל 7 נונייה 4250407
טל': 09-8853363; פקסי': 09-8853646
3. **סונול ישראל בע"מ**
ע"י ב"כ ארדינסט, בן נתן ושות', עורכי דין
ממנדל המוזיאון (קומה 13) רתי ברקוביץ 4, תל אביב
טל': 03-7770111; פקסי': 03-7770101
4. **ניהול מתחמים קמעוניים בע"מ**
דור אלון (1988) בע"מ
ע"י ב"כ ש. בירן ושות', עורכי דין
ממנדל המוזיאון, רתי ברקוביץ 4, תל אביב
טל': 03-7773939; פקסי': 03-7773900
5. **סד"ש - סוכני דלק ושמונים בע"מ**
ע"י ב"כ רדעי-גדות, משרד עורכי דין
מרתי קפלן 17, תל אביב
טל': 03-6969978; פקסי': 03-6969980
6. **ויזה כ.ה.א.ל כרטיסי אשראי לישראל בע"מ**
ע"י ב"כ וינשטוק - זקלר ושות', עורכי דין
ממרכז עזריאלי 5, דרך מנחם בגין 132, תל אביב
טל': 03-6968333; פקסי': 03-6964222
7. **ישראלרלט בע"מ**
ע"י ב"כ אגמון ושות' רוזנברג הכהן ושות', משרד עורכי דין
חגן טכנולוגי מלחה בניין 1, כניסה ג', ירושלים
טל': 02-5607607; פקסי': 02-5639948
8. **לאומי קארד בע"מ**
ע"י ב"כ פרופי יובל לוי ושות', עורכי דין
מרחוב נס ציונה 8, תל אביב
טל': 03-5172303; פקסי': 03-5164185

חמשיבות;

1146820_2

בקשה בהסכמה להסתלקות מבקשה לאישור תובענה ייצוגית

בהתאם לסעיף 16 לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת, בהסכמת הצדדים, לחתיר למבקשים להסתלק מן הבקשה לאישור התובענה שבכותרת כתובענה ייצוגית ("הבקשה לאישור" ו"התובענה", בהתאמה), וכן לחורות על זכויות תביעתם האישיות של המבקשים, והכל בהתאם להסכמות אליהן הגיעו הצדדים כדלקמן.

כמו-כן מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן ותוקף של פסק דין להסכמת הצדדים, לפיה המבקשים ובאי כוחם לא יהיו מעורבים בהליך משפטי נגד המשיבות, כולן ואז חלקן, באופן ישיר או עקיף, המבוסס על שבדות, טענות ועילות תביעה חזומות לאלו שנטענו בבקשה לאישור ובתובענה.

בנוסף לכך, מתבקש בית המשפט הנכבד לאשר את הסכמת הצדדים לפיה כל אחת מהמשיבות תשלמנה למבקשים, במסגרת ההסתלקות, גמול בסך של 11,250 ש"ח, ושכ"ט בסך של 33,925 ש"ח (כולל מע"מ) לבאי כוחם.

ואלו נימוקי הבקשה:

1. עניינה של הבקשה לאישור בטענת של המבקשים כי קיים כניכול "הסדר סמוי" מחצכנים בין חברות הדלק השונות לבין חברות האשראי, אשר לפיו גובות חברות האשראי מן הצרכנים סכומי כסף שונים הנעים בין 150 ש"ח ל-600 ש"ח לכל תדלוק, ללא שום קשר לעלות התדלוק ובנוסף לעלות התדלוק.

2. לאחר קבלת הבקשה לאישור, ועוד בטרם הוגשו תשובות המשיבות, הציגו המשיבות למבקשים את עמדתן כדלקמן:

2.1 אין כל בסיס לטענה בדבר קיומו של "הסדר סמוי" בין המשיבות. הסכומים הנוכריים בבקשה לאישור (הנעים בין 150 ש"ח ל-600 ש"ח) אינם סכומים חונכים בפועל מהלקוח על ידי מי מחמשיבות, כי אם מדובר בסכומים "תמשוריינים" כתשבונו (או במסגרת האשראי, תלוי בסוג כרטיס בו מחויק הלקוח) של הלקוח עד לסיום התהליך שבסופו מחויב בפועל כרטיס האשראי של הלקוח בעבור שווייה של כמות הדלק שרכש בפועל (להלן: "עסקת התדלוק"), כאשר סכום עסקת תדלוק זו בלבד הוא הסכום שחלקו מחויב בו ואשר מועבר (בניכוי עמלה) לבית העסק.

2.2 חיוב כרטיס אשראי בנין עסקת תדלוק הוא בעל אופי ייחודי, וזאת לאור ייחודיות עסקת התדלוק - קרי, עסקה במסגרתה כרטיס האשראי מועבר במסוף עובר לתדלוק בפועל, עוד לפני שידוע מה יהיה סכום החיוב בפועל בגין עסקת התדלוק, כאשר "סחורה", קרי - הדלק, אינה ניתנת להחזרה.

2.3 בעסקאות ייחודיות אלה מתבצע הליך אישור באמצעות תוכנה של חברת "שבי"א" המפעילת את התקשורת בין חברות האשראי לבתי עסק שונים, לרבות חברות הדלק המשיבות בחלין זה, לשם קבלת אישור מקדמי חן באשר לתקינות הכרטיס וחן באשר לאפשרות לחייב את

2_1146890

הכרטיס בגין עסקת תדלוק עד סכום מסוים, וזאת עד לאחר שיתברר סכום התדלוק שבוצע בפועל ויעודכן במערכות (להלן: "עסקת חיוב מושהח").

- 2.4 בעת ביצוע הליך לקבלת אישור מקדמי כאמור, לא מתבצע חיוב כספי בפועל של הצרכן, אלא מדובר ב"שריון" בלבד של חלק ממסגרת האשראי של הלקוח בגובה הסכום שלגביו ניתן האישור המקדמי עד לאחר עדכון סכום העסקה בפועל במערכות חברות האשראי. ויודגש שוב: סכום עסקת התדלוק שבוצעה בפועל הוא הסכום היחיד שנגבת בסופו של יום מתצרכן.
- 2.5 העברת נתוני העסקה שבוצעה בפועל מבית העסק לחברת הסליקה ומחברת הסליקה לחברת האשראי אשר מעדכנת את סכום העסקה בפועל בכרטיסו של הצרכן היינו תהליך מורכב אשר אורך בין מספר שעות למספר ימים, תלוי בנסיבות (להלן: "תקופת התקצאה").
- 2.6 כאמור, קיומה ומחוחתה של עסקת אשראי מסוג זה מוכרת בעולם כולו כעסקת חיוב מושהח, בה יש צורך באימות תקופה של כרטיס האשראי וקבלת אישור עקרוני לכיבוע עסקה בכרטיס הנבדק - וזאת עוד טרם סופק המוצר ועוד בטרם ידוע לצדדים סכום העסקה הסופי.
- 2.7 עד לפני מספר חודשים המערכות הטכנולוגיות הקיימות לא אפשרו ביצוע עסקאות תדלוק שלא בדרך הנ"ל בלי יצירת סיכון של תיעדר כיסוי, שכן כאמור מדובר בסוג עסקאות מיוחד, בו עת מועבר כרטיס האשראי במסוף טרם ידוע היקף הרכישה הסופי, טרם ידוע שווי העסקה הסופי וחלקו מקבל לידיו את הסחורה (הדלק) לפני ששילם עבורה, ומבלי שניתן לחזיריה לאחר מכן.
- 2.8 לפני מספר חודשים, ועוד טרם הוגשה התובענה הייצוגית ד"ן, פותחו מספר פתרונות תמאפשרים ביצוע עסקת תדלוק בכרטיסי אשראי נשוא התובענה באופן שונה, אשר לא מצריך שריון מסגרת או חיוב החשבון מעבר לסכום העסקה בפועל. זאת, בין היתר, באמצעות ונוכחות חזשות אשר פותחו במשך תקופה לא קצרה, בהשקעת משאבים ובשיתוף פעולה בין חלק מחברות האשראי (כל אחת בנפרד) לכין חלק מחברות הדלק חמשיבות. בחלק מתחנות חברות הדלק כבר מיושמים פתרונות אלו (ובתחנות המשיבה מספר 1 תם אף יושמו באופן חלקי עוד בטרם הגשת התובענה, ונכון להיום הפתרון מיושם באופן מלא).
- 2.9 יובהר כי קיים גם פתרון לכרטיסי בנק תדואר של כאל הנוכרים בתובענה, שאף חוטמע בפועל במערכות של אחת מחברות הדלק המשיבות.
- 2.10 התהליך עליו מצביעים המבקשים בבקשת האישור, הינו אפוא מצב אשר נוצר מכוח המציאות הטכנולוגית אשר הייתה קיימת עד לפני מספר חודשים ולא נוצר באופן מכוון או בחוסר תום לב של מי מהמשיבות, אשר אף אינן מפיקות רווח כלשהו מתהליך זה. מדובר כאמור, על מצב שבו כיום, בין היתר לאור התקדמות הטכנולוגיה, פותחו (ומפותחים), תוך השקעת משאבים רבים, פתרונות אשר נותנים מענה למצב המתואר בבקשה.

2_1146890

- 4 -

- 2.11 זאת ועוד, בנסיבות המקרה המתואר עמדת המשיבות היא כי לא קיימת למעשה "קבוצה" של ממש אשר נמנעה בנסיבות המקרה דנו, וזאת לאור כך שעל הגמנים עם הקבוצה לעמוד, לכל הפחות, בתנאים הבאים:
- 2.11.1 להיות מי שבמועל תדלקו בסכום שהינו נמוך מהסכום ששימש, ב"תקופת הביניים", לתפיסת חלק ממסגרת האשראי שלהם לצורך קבלת אישור לביצוע עסקת תולוק.
- 2.11.2 להיות מי שהפרש שנוצר, כאמור לעיל (בין הסכום ש"נתפס" במסגרת האשראי, בתקופת הביניים לבין סכום התולוק בפועל), הוא בדיוק הסכום שגרם להם, במהלך תקופת הביניים, לניצול מלא של מסגרת האשראי שלהם.
- 2.11.3 להיות מי שבאווה תקופת ביניים של חריגה ממסגרת האשראי (בחתקיים שני התנאים עליהם עמדנו לעיל), ביקשו לחשתמש בכרטיס האשראי וסורבו.
- 2.12 בנוסף, המשיבות הבחירו כי במקרים רבים (כאשר השימוש הוא בכרטיסי אשראי) חברות האשראי אינן "חוסמות" את דרכו של הצרכן מלבצע עסקה החורגת מעט ממסגרת האשראי שנקבעה לו, ובמרבית המקרים מאושרת עסקה גם אם חרג הלקוח בסכום כזה או אחר ממסגרת האשראי, בהתאם לכללים הנוהגים אצלן. כך שבפועל, גם כאשר התקיימו כל התנאים לעיל, ה"קבוצה", ככל שקיימת כזו, הינה קטנה עוד יותר.
- 2.13 לעמדת המשיבות, בנסיבות המקרה דען קיים גם קושי משמעותי להוכיח את יסוד חנוק, אם בכלל נורס, וכן קיים קושי משמעותי עוד יותר להוכיח קשר סיבתי בין ביצוע עסקת חיוב מושהה לבין חנוק חנטען, ובמצב זה טיכוייה של הבקשה לאישור להתקבל הינם קלושים (ראה: ת"צ (ת"א) 51742-11-11 ביסטרוצקי נ' נדום אופנה בע"מ, עמוד 1 (פורסם בנבו, 10.6.2012)).
- 2.14 עור לעמדת המשיבות, אין גם יסוד לטענה בדבר פגיעה באוטונומיה של הפרט ופגיעה בשם הטוב של הצרכן, שכן לא מתקיימים התנאים שנקבעו בפסיקה לצורך חכרה בראש נוק תריג זה.
- 2.15 כמו כן, המשיבות סבורות כי למבקשים לא קיימת עילת תביעה אישית. המבקשות 1 ידעה ואו היה עליה לדעת על "תפיסת" האשראי כאמור וזאת טרם ביצוע התולוק. זאת, בין היתר, לאור העובדה, שבעת חנפקת כרטיס בנק חדואר על ידי כאל, ניתן ללקוח מראש גילוי מלא אודות אופן החיוב בעסקאות תולוק. המבקש 2 כלל לא חציג כל ראשית ראשיתה של ראיה, כי אי פעם תדלק את רכבו באמצעות כרטיס אשראי אצל מי מהמשיבות ואו כי סורב כרטיס האשראי שברשותו בשל אותה "תפיסת" חלק ממסגרת האשראי לטובת קבלת אישור מקדמי לביצוע עסקת תולוק כמתואר לעיל (ראה למשל: ת"צ (ת"א) 1629-09 שלומיאן נ' גירף, פסקה 14 (פורסם בנבו, 7.7.2011) (לחלן: "עניין גירף"); ת"א (ת"א) 2563/99 שלומוביץ נ' סקאל דיוטי פרי בע"מ, בעמוד 18 (פורסם בנבו) (לחלן: "עניין שלומוביץ").

2_1146890

- 5 -

- 2.16 זאת ועוד, המשיבות סבורות כי בנסיבות אלה התביעה אינה מתאימה להתברר במסגרת תביעה ייצוגית, שכן יש להוכיח את יסודות הנוק וחקשר הסיבתי ביחס לכל אחד ואחד מחברי הקבוצה, ולא ניתן לעשות כן אלא במסגרת בירור פרטני, שאינו מתאים למסגרת של תביעה ייצוגית.
3. נוכח כך, ובהתחשב בעובדה כי קיימים פתרונות לכרטיסי האשראי נשוא הבקשה, ונוכח התחייבות כלל המשיבות לחטמיע פתרונות אלה במערכותיהן תוך השקעת משאבים רבים לצורך כך (ככל שלא עשו כן עזי כח) מעוניינים המבקשים להסתלק מהבקשה לאישור התביעה כייצוגית בהתאם לסעיף 16(א) לחוק תובענות ייצוגיות.
4. לאור העבודה הרבה שהושקעה בהכנת הבקשה לאישור, בשים לב לשלב המוקדם שבו נמצא הדיון ובשים לב לחיסכון בהוצאות הצדדים ובזמנו השיפוטי של בית המשפט הנכבד, כמו גם בשל העובדה שהמבקשים הביאו לזירוז הטמעת הפתרונות שצוינו לעיל במערכותיהן של המשיבות ובכך הביאו לתועלת רבה לחברי הקבוצה, הסכימו כל אחת מהמשיבות לשלם למבקשים גמול בסכום של 11,250 ש"ח; ושכר טרחה לבאי-כוחם, בסכום של 33,925 ש"ח (הכולל מע"מ), בכפוף להעברת חשבונית כדן.¹
5. הסכמות המשיבות הינן מבלי להודות בכל עילה או טענה שהועלו בבקשה לאישור, ומבלי שיהיה בכך משום ויתור על טענה מטענותיהן של המשיבות ביחס לבקשה לאישור.
6. בהתאם הסכימו הצדדים, כי אם לא יאשר בית המשפט הנכבד את בקשת החסתלקות זנא, כי אז אף אחד מהם לא יהיה רשאי להסתמך על הצהרותיו והתחייבויותיו של הצד האחר במסגרת בקשה זו והמו"מ לה, הן במסגרת החלוקים זידון והן בכל תליך משפטי אחר, קיים או עתיד, ולשום צורך שחוא, וכן לא יהא רשאי לטעון טענה כלשהי על יסוד הסכמות אלו.
7. הצדדים סבורים, כי ראוי לאשר את המלצתם באשר לתשלום שכ"ט וגמול כמפורט לעיל, מחסיבות שפורטו לעיל. בתי המשפט אישרו לא פעם, בנסיבות דומות, חסתלקות מבקשה לאישור תובענה כייצוגית, כנגד ביצוע פעולה כלשהי על ידי הנתבע שיהיה בה כדי לחבוא תועלת לחברי הקבוצה, תוך תשלום גמול לתובע ושכר טרחה לבא-כוחו; זאת, בין היתר, נוכח העובדה כי חסתלקות כאמור אינה יוצרת "מעשת בי-דין" כלפי חברי הקבוצה, באופן שאין חשש אמיתי לפגיעה בקבוצה. ימים לעניין זה דבריה של כבי השופטת שטמר,²

"עוד ניתן להרחיב חסתלקות למקרה שבו כתוצאה מהגשת התביעה, או מן האפשרות שתוגש, החליט הנתבע לשנות מזדרכיו, לשפר את תפרקטיקה שעליה חלין חתובע בתביעתו, ודי לו לתובע בכך. השיג

¹ בטרם ביצוע התשלום בתוך 30 ימים ממועד אישור החסתלקות על-ידי בית המשפט הנכבד, יעביר בא כוח המבקש למשיבה אישור על ניהול ספרים, וכן אישור בדבר ניכוי מס במקור.

² ת"צ (מחוזי מרכז) 13801-02-09 עוזרי נ"י 013 נטויזין בע"מ (פורסם בנבו, 7.1.2010). לעניין זה ראו גם ת"צ (מחוזי ת"א) 27617-07-10 שיג'י נ"י סלקום ישראל בע"מ, תק-מת 2011 (3) 1778 (2011); ת"צ (מחוזי ת"א) 1045-08-10 עיוני נ"י מלאפון תקשורת בע"מ, תק-מת 2011 (4) 1478 (2011).

2_1146890

מטרתו משתוקן העיוות שגילה. גם במקרה כזה אך סביר הוא שהצדדים ימליצו על השלום תגמול ושכר טרחה (תי"א נ-ם 1507/08 פריד נ' מגדניות נאמן (טרם פורסם, פורסם בנבו, 7.10.08)).

8. במסגרת ההסתלקות, המבקשים מותרים באופן מוחלט ובלתי חוזר על כל תביעה, זכות, טענה או זרישה, מכל מין וסוג שהוא, הקשורים בבקשה לאישור /או בתובענה, כנגד המשיבות, לרבות ומבלי לגרוע, כנגד נושאי משרת, בעלי מניות, או מי מטעמם. כמו-כן, המבקשים ובאי-כוחם מתחייבים שלא לחיות מעורבים בכל הליך אחר נגד המשיבות בקשר עם העניין הנדון בבקשה לאישור /או בתובענה, ובכלל זה לא להעביר חומר הקשור להליך זה וחנמצא בידיהם לצדדים שלישיים.

9. לאור נימוקי בקשת ההסתלקות אין מקום למינוי תובע מייצג או בא-כוח מייצג חלופי, בהתאם לסעיף 16(ד)(1) לחוק תובענות ייצוגיות ואין מקום להורות על פרסום לפי לסעיף 16(ד)(2) לחוק תובענות ייצוגיות, כדברי בית המשפט הנכבד בתי"צ (תי"א) 44254-05-10 שרייד נ' בנק אוצר החייל בע"מ, עמוד 1 (פורסם בנבו, 28.11.2011) כדלקמן:

"החסברים שניתנו על ידי באי כוח הצדדים במסגרת הסכמי הפשרה (שנזנחו כאמור), במשולב עם חתמורה חיצונית, אם בכלל, אשר ניתנה על-פיחם להחרי הקבוצה, מלמדים לכאורה כי תוחלת הזכייה של בקשות האישור היא נמוכה. במצב דברים זה ובשים לב לכך שהדיון בבקשות האישור טרם החל, אין סיבה שלא לאשר את בקשות ההסתלקות. מטעמים דומים לאלו, אין מקום לפעול לאיתורם של מבקשים חילופיים או להורות על פרסום דבר הגשתן של בקשות ההסתלקות."

כך נאם: תי"א (תי"א) 1493-08 פרג'י נ' בנק הפועלים בע"מ, בפסקה 2 (נבו, 9.5.2010); תי"צ (תי"א) 1045-08 ציוני נ' בלאמן תקשורת בע"מ פסקה 2 סיפא (פורסם בנבו, 24.10.2011) בפסקה 3.

10. אין גם מקום להורות על חודעות ופרסום לפי תקנה 11(ב) לתקנות תובענות ייצוגיות, תשי"ע-2010, חובה החלה רק במקרה בו כבר אושרה הבקשה לאישור התביעה כייצוגית (ראה: תי"צ (מרכז) 24356-04-10 תר-עוז נ' כלל חברה לביטוח בע"מ, בפסקה 29 (נבו, 22.12.2010); תי"צ (תי"א) 13675-03-09 מישווי נ' דקלה חברה לביטוח בע"מ, פסקה 3 (נבו, 28.12.2010); תי"צ (תי"א) 29143-05-10 בן בשט נ' גילרו בע"מ, עמודים 4-5 (נבו, 17.2.2011)).

11. כנדרש בסעיף 16(ב) לחוק תובענות ייצוגיות, מצורפים לבקשה זו התצהירים הבאים:

11.1 תצהירים מאת המבקשים, הכוללים הצהרה לפיה לא מקבלים המבקשים, במישרין או בעקיפין, טובת הנאה כלשהי מכל גורם שהוא בקשר להסתלקות, למעט חתשולם הנוכר לעיל.

11.2 תצהיר מאת באי כוח המבקשים, הכוללים הצהרה לפיה לא מקבלים באי כוח המבקשים, במישרין או בעקיפין, טובת הנאה נוספת כלשהי מכל גורם שהוא בקשר להסתלקות, למעט חתשולם הנוכר לעיל.

2_1146890

12. אשר על כן, בית המשפט הנכבד מתבקש להיעתר לבקשה מוסכמת זו ולהורות כדלקמן:
- 12.1 לאשר את הסתלקות המבקשים מחקשה לאישור,
 - 12.2 להורות על דחיית התביעות האישיות של המבקשים כנגד המשיבות;
 - 12.3 לאשר את תשלום האמור בסעיף 4 לעיל, שיבוצע על ידי המשיבות בתוך 30 ימים מהמועד בו ההחלטה בבקשת הסתלקות זו תהפוך חלוטה.

<p><u>ב/הרס כן</u> שרון לובצקי חס, עויד ב"כ המשיבה 1</p> <p><u>ב/הרס כן</u> חן חבר אסולין, עויד ב"כ המשיבה 4</p> <p><u>ב/הרס כן</u> טל מישר, עויד ב"כ המשיבה 7</p>	<p>אריאל שריג עויד אריאל שריג, עויד ב"כ המבקשים</p> <p><u>הרס כן</u> הדס בקל, עויד ב"כ המשיבה 3</p> <p><u>ב/הרס כן</u> עופר ארגוב, עויד ב"כ המשיבה 6</p>	<p>עויד עטרה שינברגר מ.ה. 20234 מגורין 32 62079-2 טל: 033-733-733 פקס: 03-0104409</p> <p>עטרה שינברגר עויד ב"כ המבקשים</p> <p><u>ב/הרס כן</u> ברוך שטיימן, עויד ב"כ המשיבה 2</p> <p>דורון רזעי, עויד ב"כ המשיבה 5</p> <p><u>א/הרס כן</u> יחיאל כשר, עויד ב"כ המשיבה 8</p>
--	---	--

יום 13, ביולי 2014

2_1146890